No. 117. 1841.

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK NIEUWS-BLAD.

Donderdag 30 September.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 26sten September.

De koning is in den nacht van eergisteren te Compiegne aangekomen. Toen Z. M. het kamp passeerde, snelden de troepen ongewapend naar den weg toe, om hoogsdenzelven te begroeten, terwijl de muzyk der korpsen zich deed hooren en plotseling vuurwerken werden ontstoken om den weg te verlichten.

Te Compiegne heeft de koning eergisteren de onderscheidene autoriteiten ontvangen, ook de hoofd- en verdere officieren uit het kamp, alsmede de deputatien van de nieuwgevormde regimenten, die niet in het kamp gelegerd zijn, maar in hetzelve de vaandels uit 's konings handen zullen ontvangen.

Ook de maarschalk *Soult* is eergisteren te Compiegne aangekomen. Het hof zal tot den 4den te Compiegne blijven en zich dan naar Fontainebleau begeven.

— Door den Minister van Justitie zijn twee circulaires aan de procureurs-generaal afgezonden, van welke de eene dient om hen tot strikte handhaving der bekende september-wetten aan te sporen, en dus allen te vervolgen die zich, in daden of geschriften, tegen de regerende Dynastie verzetten; terwijl de andere circulaire strekt om hen op de overal verspreide commité's opmerkzaam te maken, die openbaar ten doel hebben eene hervorming in het kiesregt daar te stellen, en alzoo een onwettig ligchaam in den Staat vormen, hetwelk in tijd van troebelen tot middelpunt van oproerige bewegingen zou kunnen strekken.

De oppositiebladen beweren dat de laatste dezer aanschrijvingen, in stede van haar doel te bereiken, het beste middel zijn zal om het verzet tegen de bestaande wetten op het kiesregt nog algemeener en krachtiger te maken.

— Onder het getal paarden die de regering dezer dagen in Engeland aangekocht heeft, moet er zich een bevinden voor de koninklijke stoeterij bestemd, welke voor den verbazenden prijs van ruim 60,000 fr. zou betaald wezen.

— Berigten uit Madrid tot den 18den September, melden dat er thans veel gesproken werd over de vrijheid der periodieke drukpers. Door den minister van binnenlandsche zaken was namelijk eene circulaire betrekkelijk de verantwoordelijke uitgevers der dagbladen rondgezonden, die deze, indien zij ten uitvoer gelegd werd, zeer aan banden zou leggen, waarom de dagbladen der oppositie dan ook sterk tegen den bevolen maatregel ijverden.

Men sprak te Madrid voorts van schikkingen tusschen de regering en de infant don *Fransisco da Paula*, nopens diens terugkeer in Spanje. Zekere heer *Hoyos*, was met eene zending naar Bordeaux belast, om de voorwaarden met den Prins in persoon te regelen.

— Men heeft hier tijdingen uit Konstantinopel tot den 7den September. Het te Londen den 13den Julij geteekend traktaat is door de Porte geratificeerd geworden, en zijn de ratificatien onmiddellijk naar Engeland ter uitwisseling gezonden.

De Sultan heeft *Saïd*-bey, zoon van den pacha van Egypte, tot den rang van Ferik (divisie-generaal) verheven.

De engelsche stoomboot *Acheron* was te Konstantinopel aangekomen ter beschikking van lord *Ponsonby* die binnen kort de turksche hoofdstad verlaten zou.

Uit Beyrut schrijft men, dat de engelsche troepen St. Jean-d'Acre thans geheel ontruimd hadden.

« Eene Ottomannische stoomboot, den 20sten Augustus uit Konstantinopel te Suda aangekomen, heeft een besluit van algeheele en volkomene amnestie overgebragt, door Z. H. (den Sultan) aan de Candioten verleend, die deel aan den opstand genomen hebben. Dat besluit is den volgenden dag op het plein van het paleis afgekondigd. Met dezelfde stoomboot heeft *Tahir*-Pacha het bevel ontvangen om naar Konstantinopel terug te keeren en zijnen weg over Samos te nemen. Hij heeft Suda den 23sten Augustus met verscheidene Turksche vaartuigen verlaten.

» De rust op het eiland Creta bevestigde zich meer van dag tot dag, en de handel begon weder eenige levendigheid te erlangen. Een aantal koopvaardijschepen werd verwacht.

» Den 19den was het Fransche fregat *la Minerve* uit Suda vertrokken, om 191 uitgewekene Candioten naar Griekenland terug te brengen, welke allen tot degenen behoord hebben, die onder de banier des opstands hebben gestreden. Andere uitgewekenen, die sedert bijna zes maanden gevat en gevangen gehouden waren, zijn op kosten van den Pacha ingescheept. De consul van Frankrijk, bij wien zij zich in eenen staat van algeheel gebrek hadden vervoegd, had hun eenigen onderstand doen uitreiken. Er bleven op het eiland niet meer dan omtreeks 60 dezer uitgewekenen over, die in den omtrek van Sphakia verstrooid waren, en de consul maakte, op hun verzoek toebereidselen, om hen aan boord van *la Minerve* te doen overgaan, zoodra dat schip uit Suda zou teruggekeerd zijn."

— Heden, uit hoofde van den Zondag, geene fonds-notering.

Van den 27sten. — De meeste leden van het korps diplomatiek, en daaronder ook de Nederlandsche gezant, de baron *Fagel*, hebben zich naar Compiegne begeven, om er de wapenschouwing der troepen enz. bij te wonen.

— De heer *Thiers* wordt morgen te Parijs terugverwacht.

— Het 17de regiment ligte troepen is na deszelfs terugkomst uit Afrika geen lange rust gegund van de geleden vermoeijenissen en gedane inspanningen. Hetzelve is sedert maandag ll. mede werkzaam aan den arbeid der fortificatien, namelijk aan den gebastionneerden wal nabij het bosch van Boulogne en de vlakte van Bagatelles.

— De recensie-maatregelen zijn thans in het departement van de Neder-Seine aangevangen, zonder tot nog toe eenigen tegenstand te ontmoeten.

— Uit Bayonne schrijft men dat de infant don *Francisco da Paula* in het begin der volgende maand aldaar gewacht werd om naar Spanje terug te keeren.

— Het dagblad *la Mode* is in de Sardinische Staten verboden geworden.

— Ter beurze van heden (27 September) waren genoteerd: 5 pCt. 114,50; 3 pCt. 79; Nap. r. 105,25; Sp. Ardoin 22 drie achtste; Rom. L. 103½.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 26sten September.

Uit Berlijn schrijft men, van den 25sten September. Den 19den, des morgens vroeg, is Z. M. de Koning uit Warschau te Breslau teruggekomen. Den 17den had hij aldaar eene groote parade van 36,000 man Russische troepen, welke door den Keizer in persoon gekommandeerd werden, bijgewoond. Des avonds was er groote illuminatie der stad, *gratis* schouwburg en vuurwerk. Ten 10 ure in den avond nam de Koning de terugreis aan, en werd tot aan het eerste poststation door Z. M. den Keizer van Rusland begeleid. Overal vond de Koning, waar hij doorkwam, steden en vlekken versierd om eere-wachten tot zijne ontvangst gereed. In alles heeft 's Konings reis het verblijf te Warschau medegerekend, 86 uren geduurd. — Z. M. de Koning heeft zich slechts zeer kort te Breslau opgehouden, en heeft onmiddellijk de reis naar Erdmansdorf voortgezet.

In het Egyptisch museum te Berlijn is dezer dagen een zware diefstal gepleegd, waarbij, onder anderen, de kostbare gouden en zilveren voorwerpen geroofd zijn geworden, die de gebalsemde lijken of kisten der Pharaös versierden.

— Volgens brieven uit Keulen, welke door de dagbladen worden medegedeeld, zou de onlangs met den aartsbisschop plaats gehad hebbende onderhandelingen, die nu eene spoedige vereffening van het geschil doen verwachten, gevoerd zijn op den grondslag van eenen kortstondigen terugkeer des aartsbisschops naar Keulen en van de benoeming eens coadjutors.

— Te Weenen wil men, dat graaf *von Munch-Bellinghausen*, voorzitter van de Duitsche Bondsvergadering, eerlang tot staats- en conferentie-minister verheven en door den vrijheer *von Werner* in eerstgemelde betrekking opgevolgd zal worden.

— De heer *Piscatorij*, met eene zending van het Fransch gouvernement naar Griekenland belast geweest, is den 14 dezer, op zijne terugreis, te Triëst aangekomen.

BELGIE.

BRUSSEL, den 28sten September.

Gisteren is het station, hetwelk de onderscheidene spoorwegen, die op deze stad uitkomen, verbinden moet, plegtig, in tegenwoordigheid van den koning, de koningin, de hertogin *van Kent*, en de voornaamste autoriteiten, ingewijd geworden, en zijn daarmede de feesten van September op eene waardige wijs besloten, zonder dat ergens de rust is gestoord geworden, waartoe men, te regt of ten onregte, ten gevolge van verbreidde geruchten, wegens eene voorgenomen aanslag, eenigzins bevreesd schijnt geweest te zijn, zoodat Zondag de troepen in de kasernen geconsigneerd werden en alle voorzorgsmaatregelen tegen onrustige bewegingen genomen werden.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 29sten September.

Volgens geruchten door het *Handelsblad* vermeld, zou de regering besloten hebben, om de voorgedragene begrooting terug te nemen, slechts eene eenjarige aan te bieden, en in de volgende zitting eene nieuwe staatsbegrooting voor de jaren 1843 en 1844 voor te dragen.

— Tot lid van de Algemeene Rekenkamer is, bij besluit van Z. M. van Zondag, benoemd de heer *Hora Siccama*, en tot lid van den Hoogen Raad de heer *Verloren*; zijnde beide respectivelijk de eerste kandidaten op de door de Tweede Kamer der Staten-Generaal aan den Koning aangeboden lijsten van verkiezing.

— Maandag heeft de Eerste Kamer der Staten-Generaal eene zitting gehouden, welke van elf ure des morgens tot des middags half vier ure geduurd heeft, en waarin aangenomen zijn het ontwerp van wet tot vervroegden overgang van de uitgestelde in werkelijke rentegevende schuld, en dat omtrent de aflossing en intrekking van schuld over 1841. Daarentegen heeft de Kamer, met eene meerderheid van 14 tegen 8 stemmen, verworpen het ontwerp houdende instructie voor de Algemeene Rekenkamer, als volgens hare meening, geen genoegzame waarborgen opleverende, zoodat Z. M. zal worden verzocht, dat ontwerp in nadere overweging te nemen.

— De afdeelingen van de Tweede Kamer zijn maandag weder over verschillende ontwerpen vergaderd geweest. Gisteren is de centrale afdeeling bijeengekomen. Tegen het einde der week ziet men de beraadslagingen te gemoet over het ontwerp van wet, betrekkelijk de zaken der Maatschappij van Weldadigheid, en over dat nopens de magt der hooge en andere heemraadschappen, enz.

Aan de leden der kamer is dezer dagen rondgedeeld een nader veranderd ontwerp van wet, betrekkelijk de magt der hooge en andere heemraadschappen, Dijk- en Polderbesturen, enz.

— In de beantwoording der aanmerkingen, gevallen op het ontwerp van wet, houdende het hoofdstuk van het departement van binnenlandsche zaken, wordt, onder anderen, gezegd, dat de zucht tot centralisatie reeds in 1840 beperkt was, en dit tegenwoordig nog meer het geval zal zijn, nu de werkzaamheden weder, door toevoeging van nieuwe vakken en bestuur en administratie, zoo aanmerkelijk vermeerderd zijn, en de Minister er op bedacht is, om verder, zoo mogelijk, gevolg te geven aan het besluit van 1 maart 1831.

In antwoord op aanmerkingen, door de leden gemaakt, ten aanzien van het ontwerp nopens den aanleg der wegen, zegt de Regering, dat bij de beperktheid der sommen, welke voor den aanleg van groote wegen kunnen worden toegestaan, men zich uit den aard der zaak, op den zelfden tijd, wel tot sommige streken des Lands bepalen kan. Men is echter niet tot Vriesland en Groningen gekomen, dan nadat in de meeste andere provincien meer dan in de eerstgenoemde was verwerkt. Tot den aanleg der straatwegen in Vriesland en Groningen is niet besloten, dan op den herhaalden en sterken aandrang der provinciale autoriteiten, en daarop mogt men wel eenige aanspraak maken, uit hoofde van hetgene reeds in de andere provincien was aangewend.

Op de vraag, welke gronden tegen de opheffing van het athenaeum te Franeker pleiten, antwoordt de Minister, dat vele der bedenkingen, die zich opdoen tegen de opheffing van eene der hoogescholen, evenzeer van toepassing zijn op het Rijks athenaeum; doch dat voor het behoud dezer laatste inrigting nog in het bijzonder pleit de groote waarde, welke door de Vriezen aan dit overblijfsel van eene vroeger zoo vermaarde hoogeschool wordt gehecht, en die hun reeds meermalen pogingen heeft doen aanwenden om te verkrijgen, dat aan het athenaeum meerdere regten zouden worden gegeven, ten einde alzoo die inrigting wederom te verheffen. Deze gehechtheid is zoo groot, dat de vernietiging van het athenaeum waarschijnlijk eenen zeer nadeeligen indruk in Vriesland zou maken, waartegen de zeer geringe, daardoor te verkrijgen besparing, bezwaarlijk zou kunnen opwegen.

De vraag, of de werkzaamheden van het centraal bestuur nopens de jagt niet grootendeels, door die aan de provinciale besturen over te laten, zou kunnen worden verminderd, heeft een onderwerp van speciaal en rijp onderzoek uitgemaakt. De gouverneurs der provincien zijn er op gehoord. Het is beschouwd onder de oogpunten van vereenvoudiging en bezuiniging, en omtrent beide is men tot de volledigst ontkennende overtuiging gekomen.

Zonder te letten op de moeijelijkheid, welke er in zou liggen, van in al de provincien gelijkvormige behandeling te behouden, zou toch van het getal der ambtenaren bij het centraal bestuur, bestaande uit slechts één commies en vier adjunct-commiesen, te zamen genietende aan traktementen *f* 6900, weinig af te snippen zijn, en daarentegen zouden in iedere provincie voor het werk geschikte ambtenaren bezoldigd moeten worden, zoodat de omvang der werkzaamheden niet genoeg naar waarde wordt geschat. Om slechts twee onderwerpen buiten het algemeen en dagelijksch beheer op te noemen, beliep in 1840 de uitgegeven akten 15,359 stuks en het getal der bekeuringen 1677. En dat daarop niet meer dan 41 vrijspraken zijn gevallen, is alleen toeteschrijven aan de omzigtigheid, waarmede dit werk wordt en behoort te worden behandeld. Men beschouwt het, als aan groote bezwaren onderhevig, dat de jagtwet herziening zou behoeven, om in overeenstemming gebragt te worden met art. 641 van het Burgerlijk Wetboek, zoo als vroeger wel is gemeend. De wijs van uitoefening der jagt kan, met ter zijdestelling van alle strijdige en welligt nimmer te vereenigen beginsels, een onderwerp van wetgeving worden, en de Regering was en blijft bereid daarin mede te werken, zoo haar slechts verbeteringen worden aangewezen, waarvan algemeene bijval te verwachten zij.

— Daar de bepaling, vervat in art. 15 en 41 der wet op het gemaal, van den 29 Maart 1833 (Staatsblad n°. 3), door den Wetgever daargesteld is, met het kennelijk doel, om te voorkomen dat er bedriegelijk ander brood aan de ingezetenen wordt verkocht dan van zuiver gemalen tarwe, gepelde spelt of rogge, zoo vloeit daaruit voort, dat in het verleenen der vergunning aan bakkers en meelverkoopers, tot het doen malen van belaste granen, tot het bakken van het daarvan gekomen meel aan den bakker, of tot den verkoop van zoodanig meel aan den meelverkooper, met veel omzigtigheid behoort te werk gegaan te worden, en die niet behooren te worden verleend, dan wanneer daartoe voldoende en overwegende redenen bestaan. Naar aanleiding van eene daaromtrent genomen resolutie van Zijne Exc. den Minister van Finantien, zijn de plaatselijke besturen daarop opmerkzaam gemaakt, en is hun aanbevolen, om, wanneer [illegible] er genoegzame grond aanwezig is, om aan bakkers of meelverkoopers het doen malen van onbelaste granen, als mede het bakken van het daarvan gekomen meel aan den bakker, of den verkoop van zoodanig meel aan den meelverkooper toe te staan, alsdan daarvan, ten gevolge van het bepaalde bij het slot van art. 41 der genoemde wet op het gemaal vooraf schriftelijk kennis te geven aan den ontvanger en aan den molenaar, als mede om een afschrift van zoodanig consent aan den belanghebbenden bakker of meelverkooper ter hand te stellen, ten einde dit, bij de visitatien en peilingen, te kunnen vertoonen aan de ambtenaren van 's Rijks middelen, welken tevens een zorgvuldig en doelmatig toezigt daarop is aanbevolen.

— Men verneemt dat Z. M. aan den heer *J. Weekis*, burgemeester van Arnhem, op het daartoe door hem gedane verzoek, een eervol ontslag als zoodanig verleend, en in zijne plaats heeft benoemd de heer *J. J. A. A.* baron *van Pallandt*, thans wethouder aldaar.

— Men verneemt, dat door Z. M. als wettig erkend is de te Amsterdam opgerigte instelling van weldadigheid, onder den naam van *R. K. Gesticht van Liefde St. Bernardus*, bestemd ter verzorging en verpleging van oude hulpbehoevende R. K. personen, doch alleen als burgerlijke instelling van weldadigheid.

— De *Staats-Courant* bevat heden de wet, van den 27sten September gedagteekend, betrekkelijk tot den vervroegden overgang van de uitgestelde in werkelijke rentegevende schuld; alsmede de wet van dezelfde dagteekening houdende bepaling omtrent de aflossing en intrekking van schuld over 1841.

— Uit Luxemburg schrijft men, dat tachtig kooplieden en manufacturiers in die stad mede een adres van dankzegging aan Z. M. hebben onderteekend, wegens het *niet* ratificeren van het traktaat nopens de toetreding tot het Duitsch Tolverbond. — Tot dusverre was alles nog op denzelfden voet aan de Pruisische grenzen gebleven, en lieten de tolbeambten van dat rijk nog eene menigte voorwerpen door, even als voor het bekend worden van Zr. Ms. besluit wegens het niet ratificeren. — Verder verzekert het *Dagblad van Luxemburg*, dat het bestuur van buitenlandsche zaken en van oorlog voor het Groothertogdom afgescheiden is geworden van het bestuur dier aangelegenheden voor het Koningrijk der Nederlanden, en door Z. M. is opgedragen aan de kanselarij der Luxemburgsche zaken te 's Hage.

— Naar men verneemt, zullen, op den eersten October aanstaande, de miliciens der ligting van 1840 van de korpsen met onbepaald verlof naar hunne haardsteden worden gezonden.

— De spoorwegmaatschappij zal binnen zeer korten tijd overgaan tot de openbare aanbesteding van een derde perceel aardebaan, loopende tot de Hillegommerbeek en van eene brug over de Warmonder Leede.

— In den nacht van Zaturdag op Zondag, omstreeks half één ure zijn te Puttershoek, door eenen hevigen brand, in korten tijd, vier huizen in de asch gelegd.

— In de *Staats-Courant* leest men het volgende Artikel:

» Onlangs zijn de Gouverneurs der provincien door het departement van Binnenlandsche Zaken verzocht, om maatregelen te doen nemen tegen het ter markt brengen en het toelaten aan de molens van granen, welke met ziekelijke korenzaden, bekend onder den naam van Hanesporen, of het Moederkoren, zijn besmet, en waarvan het gebruik als schadelijk voor de gezondheid van menschen en dieren beschouwd wordt.

Wij vernemen thans, dat, in verband hiermede, door den Gouverneur van *Gelderland* in die provincie de bepalingen zijn vernieuwd, welke aldaar in 1817, toen er eene gelijksoortige ziekte onder de rogge werd waargenomen, zijn gemaakt, en die op het volgende nederkomen:

» De stedelijke en plaatselijke burgemeesters moeten hunne onderhoorigen met het bestaan dezer graanziekte en de daarvan te duchten schroomelijke gevolgen voor menschen en vee, bekend maken. Zij moeten voorts de landlieden op alle mogelijke wijzen aansporen, om de uitgewassene hanesporen van de gezonde korrels af te scheiden; kunnende dit het best geschieden, wanneer de landman de besmette aren, alvorens dezelve te dorschen, tegen eene schuinsche en vaststaande plank sterk slaat of geeselt, als waardoor de hanesporen afbreken of liever uitgeslagen worden en gemakkelijk van de gave korrels, die te gelijk zullen uitvallen, kunnen worden gezift; terwijl daarna de aren van sporen gezuiverd, als gewoonlijk, zonder nadeel kunnen gedorscht worden.

» Voorts zijn de Burgemeesters der steden in genoemde provincie aangeschreven, om naauwkeurig te doen toezien, dat op markten geene rogge, welke meer dan gewoonlijk met hanespoor besmet is, gebragt, en dat, bij ontdekking, de verkoop van dezelve te keer gegaan worde; zijnde gelijktijdig aan de molenaars verboden, om de meer dan gewoonlijk met hanesporen besmette rogge voor iemand wie hij ook zijn moge, te malen, en zulks op eene geëvenredigde boete voor den molenaar.

» Wij vernemen de algemeene aandacht op deze beschikking te mogen vestigen; te meer daar dezelve in 1817 het gevolg is geweest van eene kennisgeving der provinciale commissie van geneeskundige onderzoek en toevoorzigt in Gelderland, waarbij de bedoelde ziekte onder het graan werd aangewezen onder den naam van *secale cornutum*, *clavus*, *siegle d' Ergote* en *Hanesporen*, onder bijvoeging, dat het gebruik van dusdanig ziek graan, welk behalve hier te lande, ook in sommige provincien van Frankrijk, voorts in Zwitserland, alsmede in Duitschland, bij zeer vele menschen de schroomlijkste gevolgen had te weeg gebragt, terwijl, volgens een niet onwaarschijnlijk gevoelen van deskundigen, de bijmenging van een twaalfde gedeelte van dit ziekelijke onder het goede graan reeds voor de gezondheid schadelijke gevolgen moest na zich slepen."

DE GEDENKSCHRIFTEN VAN MEVR. *LAFARGE*.

(*Vervolg van* N°. 116).

In dit zelfde Villers-Hellon heeft *Maria Capelle* allerlei soort van lieden gekend, die zij in den trant van *Jean Jacques Rousseau* beschrijft, echter met wat minder dichterlijke geest en met wat minder goeden luim. Vooreerst komt de heer *Elmorre*, de paardenhandelaar, de zwager van den beruchten heer *Seguin*, en ter gelegenheid, dat er van dezen spraak is, komen de drie of vier u welbekende anecdoten: de afgemaakte paarden, de geslagen en tevreden boeren, de schilderijen en stallen. Toen de zachte kleine *Maria* den ouderdom bereikt had om te leeren lezen en schrijven, plaatst men haar, hoe wreed, plaatst men haar op het koninklijk instituut te St.-Denis. O afgrijsselijkheid! geen *fraaije mutsen*, geen *coquette toilletten* meer! » Men stak mij in een *zwart stijf kleed*; men gaf mij een onbevallige muts, een zak, die bestendig aan mijn arm moest hangen, groote zwarte kousen en *afschuwelijk groote* schoenen!" Oordeelt over de droefheid! Aan tranen, schreijen, snikken geen gebrek, te meer daar men 's morgens zeer vroeg moest opstaan. » Men *kamde even zich zelve*, men waschte de handen in koud water, men trok het *sombere kleed* aan, men ging naar de mis en naar het gebed, men at eene slechte soep in de eetzaal." *Maria Cappelle* kon dan ook hare tranen niet doen opdroogen; eens zelfs riep eene kleine kweekelinge van St Denis, eene kleine feeks, wie het zwarte kleed, de zak en de lelijke groote schoenen niet zwaar vielen, en die al deze dingen met haren goeden en onschuldigen aard versierde, terwijl zij de klagende *Maria* voorbijging: welk eene zotte schreister!" Het woord was gepast. Dit lief kind van St.-Denis, die zelfs lachte in het pensionaat, heeft, zonder het te weten, een woord geuit, dat *Maria Cappelle* maar al te zeer bewaarheid heeft. — Welk eene zotte schreister! roept men uit in dit eerste gedeelte van deze vervelende zelfgeschrevene biographie; — welke eene afschuwelijke schreister! zegt men in het tweede gedeelte. Met der daad, het geheele boek is eene schreijend geklaag, vol verveling of vol afgrijzen; er valt niet tusschen te kiezen.

Alzoo legt zij op de boosaardigste wijs haren blaam op dit gastvrije gesticht; en vraagt gij haar, waarom zij zoo veel bitterheid hieromtrent heeft, zoo zal zij u antwoorden. » Alles in de opvoeding moet een zedelijk doel hebben." Zij zegt dit, zij doet het drukken; het geheele boek is met die deugdzame regels en formulen vervuld; gij denkt een geregtshofverhaal te lezen; gij hoort eene declamatie als van *Seneca*. Aan dergelijke schijnbaar welgemaakte en welgevormde vrouwelijke hoofden, ontbreekt niets, behalve den gezonden zedelijken zin. Reeds vroegtijdig is in de hersens dier vrouwelijke hoofden iets ontsteld geraakt; dat iets is niet de geest, het gezond verstand, maar de braafheid, de opregtheid. Te vergeefs zouden zij in hare hersens een weinig van datgene zoeken, 't welk den eerlijk braven man uitmaakt; zij weten niet wat dit is. Men ziet het dan ook in de handelingen en gedragingen van dergelijke schepsels. Niets bestiert, niets steunt haar; zij vallen op de gladste wegen; zij verdrinken in een glas water. Slechte meisjes, slechte vrouwen, slechte moeders, zouden zij zelfs tot de soort van probiteit der meisjes van vermaak niet kunnen komen. — » Ik begrijp *Manon Lescaut* en *Ninon de l'Enelos* niet," roept Mevr. *Lafarge* ergens uit. Ik voor mij, ik begrijp wel, dat zij niet begrijpt die jeugdige schoone meisjes, overgegeven aan den eerstkomenden die zij beminnen, getrouw tot het hart haar bezwijkt, en voor geen prijs willende beminnen, degenen die zij niet kunnen beminnen.

De laffe schreister schreide ten laatste zoodanig en zoo sterk, dat zij uit het pensionaat van St.-Denis, werd genomen om in de wereld op te treden; zij was toen 12 jaren oud; de eerste die haar den arm gaf, was een der schoone officieren van de koninklijke garde, een schitterend, geestig en verfijnd man, die de peet was van *Maria Cappelle*. Zóó begint het goed te gaan. De schoone kolonel leidt dit meisje van 12 jaren bij den heer *Cuvier*; de heer *Cuvier* was in een leuningstoel half ingesluimerd. Van den Plantentuin begaven het kind en de kolonel zich naar Mlle *Mars*. Vreemde zaak! Mlle *Mars*, was als eene gewone stervelinge, op een stoel gezeten; zij had een zwarten mantel om. » Zij begon te spreken, met de bekoorlijkste stem ter wereld, over grondeigendom, speculatie, renten, beursvariatien." De teekening is vrij gelijkend voor de herinnering aan een kind van 12 jaren! — Van daar gaat *Maria Cappelle*, [illegible] met haren kolonel, in het Engelsch koffijhuis het middagmaal gebruiken, uit van het Engelsch koffijhuis gaat zij naar de Poort St. Martin, en twee dagen later danst zij op een kinderbal met een *Victorine-toilet*, een *niet stijf staand* kleed, met schoenen die *betooverend* stonden, maar die haar op de pijnbank stelden. Ziedaar ons reeds ver gekomen, naar ik hoop, van de soep, het zwarte brood, het zwarte stijve kleed, en de lelijke groote schoenen van het koninklijk gesticht van St.-Denis.

Van Parijs brengt men haar naar Villers-Hellon terug. Hoe jammer zou het geweest zijn als men het goede kleine meisje in het pensionaat gelaten had! Zij brengt den dag in de bosschen door; zij bezoekt *hare brave boeren*; zij brengt *vruchten aan de maaijers*; zij *ruilt het fijne brood van haar collation tegen hun zwart brood*, hetgeen de brave boeren zeker niet zeer doorvoed zal hebben. » Des avonds keerde ik op de wagens terug, verborgen onder het welriekend hooi, of onder de goudgele schoven!" Ziedaar, vertrouw ik, een allerliefst klein *tableau de genre!* O *Mignard!* O *Dorat!* O *Watteau!* waar zijt gij? Een andere maal stijgt zij te paard; zij speelt comedie; zij gaat naar Savone, *coquette op haren kleinen heuvel*. Het zijn nu slechts *gloeijende purperstralen*, *glinsterende toppen*, *zuivere opalen aan het blaauwe hemelgewelf*, *lagchende jeugdige brunetten*, *groote blaauwe oogen*, *onder een zijden gordijn van zwarte wenkbraauwen* en andere periphrasen van de vroegere moderomans. Overal ruikt gij den geur van perziken, van warme melk, van versch brood, ziet gij indiaansche kleedjes, kleine groene voorschoten.

(*Het vervolg hierna*).

voorzien en dat hetzelve voor alle standen even onmisbaar zou zijn, maar deze *nederige* aanbeveling van eigen werk, reeds zoo vaak en zoo gretig ook hier te lande gebezigd, begint allengs meer van haren invloed te verliezen en verdient voorzeker ook maar al te dikwijls het lot, dat haar te beurt valt; het mislukken namelijk in het bereiken van haar! doel.

Ongaarne zouden wij ons aan eene dergelijke teleurstelling zien bloot gesteld en zullen liever eene korte opgave doen, van hetgeen wij voornemens zijn te leveren, met eene proeve van ons werk, die tevens moet dienen om te doen zien, op welk eene wijze het werk zal worden gedrukt en uitgegeven.

Vooreerts zullen aan het hoofd van elke letter voorkomen de meest gebruik wordende verkortingen, met derzelver verklaringen.

Ten andere worden in de Alphabetische volgorde de eigennamen van personen tuschengevoegd.

Ten derde zijn wij voornemens de nog gebruikt wordende *verouderde*, *kunst-* en *bastaard-woorden* met derzelver verschillende beteekenissen mede te doen volgen, terwijl tot meerder gemak voor deze woorden eene bijzondere lettersoort zal worden gebruikt.

En *eindelijk* zal, waar zulks noodig is, eene duidelijke aanwijzing geschieden van het onderscheid in de spelling bij *Siegenbeek*, *Weiland* en *Bilderdijk*, waardoor wij ons vleijen, dat het uitgegeven werk bij velen eene aanbeveling te meer verdienen zal.

De uitgave zal geschieden in hetzelde formaat en met dezelfde letter als de uitgegeven proeve op goed velin papier, in Engelsch linnen band.

De prijs kan niet juist vooraf worden bepaald, omdat het schier eene volstrekte onmogelijkheid is eene naauwkeurige berekening van het getal vellen te maken. Echter zal het werk, wanneer een genoegzaam getal inteekenaren voorhanden is, aan degenen, die vóór 1°. October hebben ingeteekend, voor den geringen prijs van *f* 3,00 worden afgeleverd. Na dien tijd zal de prijs *merkelijk* verhoogd worden.

De inteekening geschiedt alom bij de voornaamste Boekhandelaars in dit Rijk.

184ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

VIJFDE KLASSE.

9e Trekking.		Geene.
10e	——	N°s. 8811, 5375, ieder een prijs van *f* 1000; N°. 21890, eene premie van *f* 1200; N°. 3595, een prijs van *f* 60,000; N°. 5086, eene premie van *f* 1200; N°. 17285; een prijs van *f* 1000.
11e	——	N°. 9648, een prijs van *f* 1000.
12e	——	Geene.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (28 *September*) waren genoteerd: Ned. 2½ pCt. 51¾, elf zest.; 5 pCt. 100 15/16; Kansbill. 25¾; Syndik. 4½ pCt. 91⅞, 92; Handelm. 154, 153¾, ⅞; O. [illegible] pCt. [illegible] elf zest.; Rijn Spoorw. 93½; dito Haarl. 81; dito [illegible]; Oude Russen 105½; Metall. 105⅝.

*** Voor de menigvuldige blijken van deelneming, bij het treurig afsterven mijner dierbare Echtgenoote ESTHER CONSTANTIA DE ROOS, op den 19den dezer, betuige ik bij deze aan alle Vrienden en Bekenden den hartlijksten dank.

LUYSTERBURGH.

*** Mr. F. R. VAN NAERSSEN, Notaris, residerende te *Breda*, zal, ten verzoeke van de benificiaire Erfgenamen van wijlen den Heer M. C. CRANEN, in leven Goud- en Zilversmid te *Breda*, op Maandag den 11 October 1841, en volgende dagen, te beginnen des voormiddags ten 10 ure, in de Veemarktstraat te *Breda*, Wijk A, N°. 518, aan de meestbiedenden

PUBLIEK VERKOOPEN:

Eene zeer aanzienlijke verzameling van DIAMANTEN, GOUD- en ZILVERWERK, KORALEN, PENDULEN, HORLOGIEN, KLOKKEN, enz., te weten:

Verscheidene paren rijk gezette DIAMANTEN *Oorbellen*, dito *Sloten*, *Spelden*, [illegible], enz. — Ruim 200 paren fraaije GOUDEN *Oorbellen*; eene [illegible] partij GOUDEN *Kruizen*, dito *Schuiven*, *Broches*, *Klokken*, [illegible], *Spelden*, enz. — 500 verschillende *Handringen*, *Sigaarpijpjes*, benevens 60 stuks Gemonteerde *Colliers* met differente *Koralen*. — Een zeer fraai gewerkte Filogreine ZILVEREN *Soesemand*, 4 [illegible] *Kandelaars* en dito *Trekpot*, ZILVEREN *Soeplepels*, *Punschlepel*, *Vuurcomforen*, *Suikermandjes*, *Zout-*, *Peper-* en *Mostaardvaten*, *Dessertmessen*, *Servetbanden*, *Theelepeltjes*, *Thee-* en *Suikerschepjes*, *Theeëmmertjes*, 100 stuks *Stoppen* enz.; KRISTALLEN *Kelkjes* met Zilver Gemonteerd. — Eene groote partij zware ZILVEREN *Snuifdoozen* in het vuur verguld en dito onverguld, *Pepermuntdoosjes*, *Naaldenkokers*, *Knipjes*, *Breihaken*, *Ceintuurgespen*, *Scharen*, *Potloodpennen*, *Sigaarpijpjes*, *Pijpenuithaalders*; eene aanzienlijke partij *Cachetten*, *Sleutels* enz.; eenige *Kerkboeksloten* en dito *Boeken* met Zilver gemonteerd. — Ruim 150 stuks ROUWARTIKELEN, als: *Slingers*, *Klokken*, *Schuiven*, *Sloten* en *Oorringen*; eene groote partij *Mantelhaken* en verdere ZILVEREN voorwerpen.

Voorts een groot Assortement van Vergulden en Albasten PENDULEN en BLOEMVASEN, staande KLOKKEN, 50 stuks Vriessche KLOKKEN enz., eene groote partij Gouden HORLOGIEN, met Gouden-, Zilveren en andere PLATEN. 150 stuks Zilveren HORLOGIEN; eene aanzienlijke partij *Roode* en *Witte Caroline* Koralen, *Echte Granaten*, eenige *Massonien*, *Olijven* en andere *Koralen*; 150 stuks gemonteerde en ongemonteerde *Flacons* en verdere Objecten.

En eindelijk eene groote partij NIEUWE GEREEDSCHAPPEN voor HORLOGIEMAKERS, GOUD- en ZILVERSMEDEN; alsmede eene aanzienlijke partij reeds gebruikte GEREEDSCHAPPEN, waaronder twee zeer goede PLETMOLENS, DRAAIBANK en zeer vele beste en goed geconserveerde GOUDSMIDS STAMPEN enz.; voorts zeer schoone WINKELKASSEN, UITZETKASSEN, TOONBANKEN en al hetgeen verder tot eene volslage Goudsmidswinkel behoort.

Alle voorschreven goederen zijn voor een ieder te zien, op Vrijdag en Zaturdag den 8sten en 9den October 1841, van des voormiddags 10 tot 12 en des namiddags van 2 tot 5 ure.

NB. Het grootste gedeelte der hiervorenstaande GOEDEREN, zullen geveild worden, zoo *en detail* als *per massa*.

De DIAMANTEN, zullen op Dingsdag des namiddags ten Verkoop gepresenteerd worden.

*** Mr. DE ROY, Notaris te *Breda*, zal, ten verzoeke van deszelfs principaal, op Vrijdag 1 October 1841, des voormiddags ten *tien* ure, tusschen de eerste en tweede Brug buiten de Bosschepoort aldaar, publiek Verkoopen:

Ruim 60 Kavelen TIMMER-, GERIEF- en BRANDHOUT.

Op den dag der Verkooping voor een ieder te zien.

AANZIENELIJKE VERKOOPING,

op Maandag den 4 October 1841 en volgende dagen, in de *Gewone Verkoopzaal*, op de *Veemarkt*, te *Breda*, van extra fraaije Mahonij- en Eiken Meubelen, Pendules en Vazen, Spiegels en Platen, Bedden met Toebehooren, Dekens en Karpetten, Kagchels en Haarden, eenig gemaakt Goud- en Zilverwerk en Juweelen, eenige Manufactuur-goederen, bestaande in: circa 1000 El Wit Linnen, waaronder supra fijn, eenige stukjes Servetgoed, Merinossen, Drap de Zephir, half Laken en Mode Casimir.

Verders eene

Aanzienelijke Partij AANGEHAALDE GOEDEREN,

bestaande in: circa 2000 paren gebreide en geweven Saijetten- en Katoenen Mans-, Vrouwen- en Kinder-kousen, eenige dito Slaapmutsen en Borstrokken, 2 [illegible] eenige stukjes van Katoen met Zijde voor Vesten, 200 stuks onopgemaakte Vilten Manshoeden, 120 bossen Schrijfpennen, ruim 200 paren gekleurde en zwarte Dameslaarsjes, 120 Konijnvellen, 24 gros lederen Bandjes voor Petten, enz.

Zaturdag den 2 October op de gewone uren aldaar te zien.

NB. De Aangehaalde Goederen zullen *Dingsdag* en *Woensdag* Verkocht worden.

*** Bij L. E. BOSCH EN ZOON, Boekdrukkers te *Utrecht*, zijn van de pers gekomen en alom verkrijgbaar gesteld:

I. DE SYNODE DER NEDERLANDSCHE HERVORMDE KERK IN 1841. . . . . *f* 0,40.

II. HANDLEIDING TOT UITOEFENING VAN HET NOTARIS-AMBT in het *Koningrijk der Nederlanden*, door *J. C. DWARS*, Notaris te Utrecht. *Tweede en vermeerderde druk*. . *f* 5,30.

III. DE FAMILIE VAN EIKENSTEIN OF BESCHOUWING VAN DE WARE GODSDIENST DES HARTEN, door *T. VAN SPALL*. . *f* 2,70.

IV. Het Jeugdige Leven van Sir WALTER SCOTT, (1771–1792) door hemzelven beschreven en verrijkt met ophelderingen van des Schrijvers Schoonzoon, *J. G. LOCKHART*, *uit het Engelsch vertaald*; met het Portret. . . . . . . *f* 2,90.

V. DE STAD UTRECHT IN HARE BETREKKING TOT DE HOOGESCHOOL, IN DEZELVE GEVESTIGD; *door den Schrijver der Instellingen van Hooger Onderwijs*. (Waarin de regten van de Utrechtsche Hoogeschool worden bewezen.) . . . . *f* 1,25.

VI. HET NEDERLANDSCH MUZYKAAL TIJDSCHRIFT, 3de Jaargang, geredigeerd door den Heer Dr. F. C. KIST, hetwelk door uitgebreidere correspondentie in belangrijkheid is toegenomen, en op den 1. en 15. van elke maand geregeld uitkomt. *Met Muzijkstukken en Portretten. Prijs in het Jaar f 6,—.*

VII. TOT AKADEMISCH GEBRUIK:

I. GROENEWOUD, *Grammatica Hebraica*, 8°. . . *f* 1,20.

II. J. F. L. SCHRÖDER, *Elementa Matheseos*, Pars I et II. 8°. . . . . *f* 8,00.

VIII. Het Prospectus en de Inteekeningslijst van het Dichtwerk van den Heer AUG. CLAVAREAU, *Impressions de l'Ame; mélange de traductions du Hollandais, de l'allemand, de l'anglais et de poésies du traducteur à f* 1,50, ten voordeele van de weduwen en weezen van de Visscherspink de Vrouw Petronella Prouk, zijn bij de Boekverkoopers nog verkrijgbaar.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.